ĢENERĀLADVOKĀTA DAMASO RUISA-HARABO KOLOMERA [*DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER*] SECINĀJUMI,

sniegti 2004. gada 9. novembrī [1]

1. Šajā rīkojumā par prejudiciālā jautājuma uzdošanu uzdotie jautājumi ir ne vien precīzi, bet šķiet arī skaidri definēti. *Rechtbank te Rotterdam* [Roterdamas tiesa] administratīvo lietu kolēģija vēlas noskaidrot, vai Padomes 1969. gada 17. jūlija Direktīva 69/335/EEK par netiešiem nodokļiem, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai [2] (turpmāk tekstā — "Direktīva") ir piemērojama attiecībā uz ikgadējiem maksājumiem, ko ar mērķi segt savas ar uzraudzības darbību saistītās izmaksas no nozares uzņēmumiem iekasē iestāde, kas atbild par vērtspapīru tirgus uzraudzību, tos aprēķinot atkarībā no iepriekšējā finanšu gadā gūtajiem bruto ienākumiem.

Apstiprinošas atbildes gadījumā tā lūdz noteikt, vai strīdā aplūkotais maksājums ir aizliegts vai pamatots ar kādu no minētajā direktīvā paredzētajām atkāpēm.

1 — Oriģinālvaloda — spāņu.

2 — OV L 249, 25. lpp.

I — Atbilstošās tiesību normas

A — *Direktīva*

2. Ņemot vērā, ka nodokļi, ar kuriem dalībvalstīs tika aplikta kapitāla piesaistīšana, jo īpaši zīmognodevas un tie [nodokļi], ko iekasē no kapitāla iemaksām uzņēmējsabiedrībās, varēja traucēt [kapitāla] brīvu apriti Kopienā, 1969. gadā Padome tos atcēla kopā ar citiem tamlīdzīgiem nodokļiem, tos aizstājot ar vienu saskaņotu nodokli atbilstoši Direktīvas 2.–9. panta noteikumiem (atbilstoši otrajā un devītajā apsvērumā, kā arī 1. pantā minētajam).

3. Direktīvas 4. panta 1. punktā ir uzskaitīti darījumi, kas obligāti apliekami ar nodokli, savukārt 2. punktā norādīti tie, kuriem dalībvalstis var uzlikt nodokli. Pirmajos ietilpst kapitāla sabiedrības izveidošana, kapitāla palielināšana ar jebkādu aktīvu iemaksām [a), c) un d) apakšpunkts], juridisku personu, kas nav kapitāla sabiedrības, pārveidošana par kapitāla sabiedrībām

[b) apakšpunkts] un faktiskā vadības centra vai juridiskās adreses pārcelšana no trešās valsts vai vienas dalībvalsts uz citu [e) līdz h) apakšpunkts].

4. Minētajā 2. punktā ļauts nodokli uzlikt kapitāla sabiedrības kapitāla palielināšanai, kas notiek, kapitalizējot peļņu vai pastāvīgas vai pagaidu rezerves [a) apakšpunkts], aktīvu palielinājumam citādā ceļā [b) apakšpunkts] un no trešām personām ņemtiem aizņēmumiem, ja kreditoram ir tiesības uz šīs uzņēmējsabiedrības peļņas daļu, kā arī aizņēmumiem, kas paredzēti uzņēmējsabiedrības kapitāla palielināšanai [c) un d) apakšpunkts] [3].

5. Dalībvalstis nedrīkst iekasēt nekādus citus Direktīvā neparedzētus nodokļus nedz par 4. pantā minētiem darījumiem, nedz par iemaksām, aizdevumiem vai pakalpojumu sniegšanu to ietvaros, tāpat tās nedrīkst noteikt maksu nedz par reģistrāciju, nedz kādām citām darbības sākšanai vajadzīgām formalitātēm, kas uz sabiedrībām, kuras darbojas, lai gūtu peļņu, attiecas to juridiskās formas dēļ (10. pants).

3 — Saskaņā ar Padomes 1985. gada 10. jūnija Direktīvu 85/303/EEK, kas groza Direktīvu 69/335 (OV L 156, 23. lpp.), dalībvalstīm ir tiesības joprojām ar nodokli aplikt 4. panta 2. punktā aprakstītos darījumus, ar noteikumu, ka tiem 1984. gada 1. jūlijā ir bijis uzlikts nodoklis ar 1 % likmi.

6. Konkrētāk, tām tiek aizliegts uzlikt nodokļus akciju, kapitāla daļu, obligāciju vai citu tā paša tipa vērtspapīru vai to sertifikātu izveidei, emisijai, kotēšanas sākšanai biržā, laišanai tirgū vai darījumiem ar tiem, neatkarīgi no tā, kas tos emitē. Nodokļus nedrīkst uzlikt arī aizņēmumiem, tostarp valsts obligācijām, kas ir sagādāti, izdodot parādzīmes vai citus tirgojamus vērtspapīrus, nedz jebkādām formalitātēm, kas uz tiem attiecas (11. pants).

7. Tomēr izņēmuma kārtā tām tiek ļauts iekasēt 1) nodokļus par vērtspapīru vai citas mantas pārvedumu, apgrūtinājumu un hipotēku dibināšanu, nostiprināšanu vai dzēšanu, 2) pievienotās vērtības nodokli un 3) nodokļus, ko maksā kā algu vai samaksu (12. panta 1. punkts).

B — *Nīderlandes tiesiskais regulējums*

8. *Wet toezicht effectenverkeer1995* [4] (1995. gada likums par vērtspapīru tirdzniecības kontroli, turpmāk tekstā — "1995. gada likums") regulē valsts tiesības uzraudzīt

4 — *Staatsblad 1995*, 574. lpp. Ar šo likumu, kas grozīts 2001. gada 6. decembrī (*Staatsblad 2001*, 584. lpp.), Nīderlandes tiesībās ir transponēta Padomes 1993. gada 15. marta Direktīva 93/6/EEK par ieguldījumu sabiedrību un kreditiestāžu kapitāla pietiekamību (OV L 141, 1. lpp.) un Padomes 1993. gada 10. maija Direktīva 93/22/EEK par ieguldījumu pakalpojumiem vērtspapīru jomā (OV L 141, 27. lpp.).

vērtspapīru tirgu, kuras ar *Overdrachtsbesluit Wet 1995* [1995. gada likumu] (Dekrētu par pilnvarojumu) [5] Finanšu ministrs saskaņā ar 40. pantu ir piešķīris *Stichting Autoriteit Financiële Markten* (Vērtspapīru tirgus pārvaldei — turpmāk tekstā — "*AFM*"). Likums attiecas gan uz starpniekiem šajā tirgū, gan uz ieguldījumu pārvaldniekiem, kas definēti 1. panta pirmās daļas attiecīgi b) un c) apakšpunktā, abas kategorijas apzīmējot ar vienotu jēdzienu "vērtspapīru tirgus uzņēmumi" [1. panta pirmās daļas d) apakšpunkts].

9. Saskaņā ar 1995. gada likuma 7. panta 1. un 4. punktu minētās darbības uzsākšanai ir jāsaņem atļauja.

10. Likuma 42. pantā tiek pieļauts, ka uzraudzības tiesību izmantošanas gaitā radušos izdevumus sedz vērtspapīru tirgus uzņēmumi atbilstoši regulācijas ceļā noteiktajiem kritērijiem.

11. *Regeling toezichtkosten Wet toezicht effectenverkeer 1995* [6] (dekrēts par kontroles izdevumiem, kas radušies, izpildot 1995. gada likumu, turpmāk tekstā — "*Regeling*") atļauj *AFM* katru gadu iekasēt summu, kas paredzēta savu uzdevumu un pienākumu pildīšanas gaitā radušos izdevumu segšanai no vērtspapīru tirgus uzņēmumiem, kas darbojas Nīderlandē un kas saņēmuši atļauju saskaņā ar likuma 7. pantu. Šo maksājumu apmēru reizi gadā nosaka Finanšu ministrija, pamatojoties uz *AFM* aplēsēm, ko apstiprinājusi pati ministrija un kas ietver līdzsvarotas uzraudzības izdevumu un sagaidāmo ieņēmumu aplēses, lai pirmos nosegtu otrie (2. un 3. pants).

12. *AFM* tiek finansēta ar divu veidu maksājumiem. Vieni no tiem ir konkrēti noteikti un maksājami pēc konkrētām likmēm par tādiem noteiktiem pakalpojumiem kā atļaujas saņemšanas pieteikumu izskatīšana (4. pants). Savukārt otri ir abstrakti un tiek aprēķināti atkarībā no ienākumiem, ko attiecīgie uzņēmumi ir guvuši iepriekšējā finanšu gadā (5. pants), par tādiem uzskatot deklarētos bruto ienākumus no darbības, kas saistīta ar vērtspapīriem (paskaidrojums pie 1. panta).

13. *Vaststellingsregeling bedragen Regeling toezichtkosten Wet toezicht effectenverkeer 1995* [7] (dekrēta par kontroles izdevumiem, kas radušies, izpildot 1995. gada likumu par vērtspapīru tirdzniecības kontroli, piemērošanas lēmums, kas nosaka summas 2000. gadam) 3. pantā noteiktas minētā dekrēta 5. pantā paredzētās summas, kas svārstās no NGL 10 000 attiecībā uz uzņēmumiem, kuru gada bruto ienākumi ir mazāki nekā NGL 2 500 000, un NGL 2 000 000 attiecībā uz tiem, kuru ienākumi pārsniedz NGL 1 280 000 000.

5 — *Staatsblad1995*, 624. lpp.

6 — *Staatscourant2000*, 137, 10. lpp.

7 — *Staatscourant 2000*, 137, 9. lpp.

II — Pamata prāvas fakti un prejudiciālais jautājums

14. *Optiver B.V., Robeco Obligatie Dividenden Funds N.V., All Options International BV* un pārējie, kopskaitā trīsdesmit deviņi uzņēmumi, kurus *Rechtbank te Rotterdam* norādījusi rīkojuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu sākumā (turpmāk tekstā — "*Optiver* u.c."), ir vērtspapīru tirgus uzņēmumi, kas pienācīgi izveidoti saskaņā ar 1995. gada likuma 7. pantu un kuru atrašanās vieta ir Nīderlandē.

15. 2000. gada 15. augustā *AFM*, kuras nosaukums toreiz bija *Stichting Toezicht Effectenverkker*, tiem, pamatojoties uz *Regeling* 5. pantu, iesniedza veicamo maksājumu aprēķinu, kas veikts atkarībā no attiecīgajiem bruto ienākumiem, ko tie no atļautās darbības guvuši iepriekšējā finanšu gadā.

16. Pēc administratīva procesa, kurā to prasība tika daļēji apmierināta, *Optiver* u.c. cēla prasību tiesā, apgalvojot, ka strīda pamatā esošais maksājums esot nesaderīgs ar Direktīvas 11. pantu.

17. Ņemot vērā strīda rašanās apstākļus, *Rechtbank te Rotterdam* uzdeva Tiesai šādu jautājumu:

"Vai Direktīva 69/335, jo īpaši tās 11. un 12. panta interpretācija, iestājas pret iepriekš aprakstītā maksājuma uzlikšanu vērtspapīru tirgus uzņēmumu bruto ienākumiem, kas gūti no darījumiem ar vērtspapīriem?"

III — Tiesvedība Tiesā

18. EK Tiesas Statūtu 20. pantā paredzētajā termiņā rakstveida apsvērumus sniedza uzņēmumi, kas ir prasītāji pamata prāvā, izņemot desmit rīkojuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu saraksta beigās minētos uzņēmumus, atbildētāja pārvalde, Nīderlandes un Apvienotās Karalistes valdības, kā arī Komisija.

19. 2004. gada 30. septembrī notika tiesas sēde, kurā savu argumentu mutiskai izteikšanai piedalījās rakstveida daļā piedalījušos lietas dalībnieku pārstāvji, izņemot Apvienotās Karalistes valdības pārstāvi.

IV — Prejudiciālā jautājuma analīze

20. Kā esmu norādījis šo secinājumu ievadā, *Rechtbank te Rotterdam* vēlas noskaidrot, vai

Direktīvā tiek atļauta tāda maksājuma kā šajā lietā apstrīdētais uzlikšana, un tādēļ ir jānoskaidro tās piemērošanas joma.

21. Jau sākotnējos spriedumos šajā jautājumā Tiesa ir skaidri noteikusi, ka nolūkā veicināt kapitāla brīvu apriti Direktīvas mērķis ir aizstāt atšķirīgos netiešos nodokļus, ar kuriem dalībvalstīs tika aplikta kapitāla piesaistīšana, ar vienu gan likmju, gan struktūras ziņā saskaņotu [nodokli] [8].

22. No šā mērķa izriet, ka vēlamā saskaņošana neattiecas uz tiešajiem nodokļiem, bet gan vienīgi uz netiešajiem [9]. Turklāt šā pēdējā veida nodokļu starpā tā skar tikai tos, ar kuriem apliek kapitāla piesaistīšanas darījumus, ciktāl tie sekmē uzņēmumu ekonomisko iespēju stiprināšanu [10]. Taču norobežojums netiek veikts šajā aspektā vien, jo no tās piemērošanas subjektu loka ir izslēgti ieguldījumi personālsabiedrībās [11].

23. Citiem vārdiem sakot, nodokļu maksājums, ar ko apliek minētās direktīvas 4. pantā uzskaitītos darījumus, ko veic kapitāla sabiedrības, ciktāl to gaitā tiek palielināti aktīvi un nostiprināts finansiālais stāvoklis, ir "kapitāla nodoklis" minētās Kopienas tiesību normas izpratnē [12].

24. Tādējādi Direktīvas 10. pantā noteiktie aizliegumi liedz dalībvalstīm iekasēt kapitāla nodoklim līdzīgus netiešos nodokļus, tostarp attiecībā uz iepriekš minētā veida sabiedrības dibināšanu vai tās kapitāla palielināšanu [10. panta a) apakšpunkts], kā arī par reģistrāciju vai kādām citām uzņēmējdarbības sākšanai vajadzīgām formalitātēm, kas uz

8 — Šādi pirmoreiz tā noteica 1979. gada 27. jūnija spriedumā lietā 161/78 *Conradsen* (*Recueil*, 2221. lpp., 11. punkts). Šis risinājums tika vēlāk atkārtots 1987. gada 12. novembra spriedumā lietā 112/86 *Amro Aandelen Fonds* (*Recueil*, 4453. lpp., 7. punkts) un 1996. gada 11. jūnija spriedumā lietā C-2/94 *Denkavit Internationaal* u.c. (*Recueil*, I-2827. lpp., 16. un 17. punkts).

9 — 1996. gada 26. septembra spriedumā lietā C-287/94 *Frederiksen* (*Recueil*, I-4581. lpp.) Tiesa noteica, ka Direktīvas piemērošanas jomā ietilpst netiešie nodokļi un tā neskar tādus tiešos nodokļus kā uzņēmumu ienākuma nodokli un tādēļ neiestājas pret to, ka mātes uzņēmums, kas, pieķīrot bezprocentu aizdevumu vienai no savām meitas sabiedrībām, tiek aplikts ar šo nodokli par procentiem, kas noteikti *a posteriori* (20.–22. punkts). Ar to pašu pamatojumu tā noteica, ka minētā Kopienu norma neiestājas pret tāda nodokļa kā nodoklis par uzņēmumu aktīviem iekasēšanu no kapitāla sabiedrībām, jo ar to neapliek nedz naudas vai mantas ieguldīšanu šāda veida sabiedrībā, nedz tās kapitāla vai aktīvu faktisku pieaugumu [1998. gada 27. oktobra spriedums lietā C-4/97 *Nonwoven* (*Recueil*, I-6469. lpp., 20., 21. un 25 .punkts)]. Šī judikatūra ir apstiprināta ar 2001. gada 15. marta rikojumu apvienotajās lietās C-279/99, C-293/99, C-296/99, C-330/99 un C-336/99 *Petrolvilla & Bortolotti* u.c. (*Recueil*, I-2339. lpp.).

10 — Šis risinājums ir pausts 1982. gada 15. jūlija spriedumā lietā 270/81 *Felicitas Rickmers-Linie* (*Recueil*, 2771. lpp), vēlāk to atkārtojot 1991. gada 5. februāra spriedumā lietā C-15/89 *Deltakabel* (*Recueil*, I-241. lpp.) un C-249/89 *Trave Schiffahrts-Gesellschaft* (*Recueil*, I-257. lpp.), kā arī 1988. gada 2. februāra spriedumā lietā 36/86 *Dansk Sparinvest* (*Recueil*, 409. lpp.). Atbilstoši šai judikatūrai tā ir noliegusi, ka Direktīva būtu piemērojama attiecībā uz valsts nodokli par nekustamas mantas iespējamo vērtības pieaugumu, kas konstatēts līdz ar tās ieguldīšanu kapitāla sabiedrībā [1997. gada 11. decembra spriedums lietā C-42/96 *Immobiliare SIF* (*Recueil*, I-7089. lpp.)].

11 — 2002. gada 16. maija spriedumā lietā C-508/99 *Palais am Stadtpark Hotelbetriebsgesellschaft* (*Recueil*, I-4455. lpp., 28. punkts).

12 — Šī doma ir pausta 1996. gada 13. februāra spriedumā apvienotajās lietās C-197/94 un C-252/94 *Bautiaa* un *Société Française Maritime* (*Recueil*, I-505. lpp., 31. un 32. punkts).

uzņēmējsabiedrībām attiecas to juridiskās formas dēļ [minētā panta c) apakšpunkts] [13].

25. Šo pēdējo aizliegumu pamato apstāklis, ka, lai arī ar šiem nodokļiem neapliek kapitālieguldījumus pašus par sevi, ar tiem tomēr apliek formalitātes, kas saistītas ar minēto juridisko formu, proti, kapitāla ieguldīšanas kārtību tādējādi, ka arī to atstāšana spēkā varētu apdraudēt Direktīvas mērķus [14].

26. Ņemot vērā iepriekš izklāstīto situāciju, ir skaidrs, ka apstrīdētās nodevas neietilpst Direktīvas piemērošanas jomā un tādēļ to iekasēšanu šī norma neaizliedz.

27. Šo vērtējumu pamato virkne argumentu, jo pamata prāvā aplūkotos nodokļus nekādā ziņā neuzliek nedz Direktīvas 4. pantā minētajiem darījumiem, nedz darbībām, kas ir kapitāla piesaistes tiesiska izpausme un sekmē nodokļu maksātāja finansiālā stāvokļa nostiprināšanos. Tas ir nodoklis šī jēdziena plašā izpratnē, kuru uzņēmumiem, kas darbojas vērtspapīru tirgū, ir jāmaksā, lai finansētu iestādi, kuras pienākums ir to uzraudzīt; tādēļ tas nav nodoklis, ar ko apliek ieguldījumus sabiedrībās, jo principā šo uzņēmumu īpašnieki var būt fiziskas personas un juridisku personu gadījumā — personālsabiedrības [15].

28. Taču, ciktāl šo nodokli ik gadus maksā atļauju saņēmušie uzņēmumi, tas līdzinās reģistrācijas maksai vai tai, kas maksājama par obligātām formalitātēm, kam pakārtota uzņēmējdarbības uzsākšana. Turklāt nevajadzētu aizmirst, ka atbilstoši Kopienas judikatūrā sniegtajai Direktīvas 10. panta c) apakšpunkta interpretācijai tā neietver šāda veida kapitāla sabiedrībām uzliktus maksājumus, kas nav saistīti ar formalitātēm attiecībā uz kapitāla ieguldīšanu vai palielināšanu. Nekas tamlīdzīgs nenotiek ar nodokli, ko iekasē *AFM* savai finansēšanai, jo iztrūkst saiknes ar formalitātēm, kas pamata prāvā prasītāju statusā esošajiem uzņēmumiem ir jākārto, lai ieguldītu savu kapitālu. Atšķirībā no tā saucamās "portugāļu sāgas" lietu apstākļiem, kad tika iekasētas nodevas

13 — Šo formulējumu Tiesa sniedza spriedumā iepriekš minētajā lietā *Denkavit Internationaal* u.c. (23. punkts), lai arī tam ir skaidrs precedents 1993. gada 20. aprīļa spriedumā apvienotajās lietās C-71/91 un C-178/91 *Ponente Carni* un *Cispadana Costruzioni* (*Recueil*, I-1915. lpp., 29. punkts). Formulējums tika nostiprināts, to atkārtojot 1997. gada 2. decembra spriedumā lietā C-188/95 *Fantask* u.c. (*Recueil*, I-6783. lpp., 21. punkts), 1998. gada 5. marta spriedumā lietā C-347/96 *Solred* (*Recueil*, I-937. lpp., 21. punkts), 2002. gada 19. marta spriedumā lietā C-426/98 Komisija/Grieķija (*Recueil*, I-2793. lpp., 24. punkts) un 2002. gada 10. septembra spriedumā apvienotajās lietās C-216/99 un C-222/99 *Prisco* un *Caser* (*Recueil*, I-6761. lpp., 48. punkts).

14 — Šo domu ģenerāladvokāts Džeikobss [*Jacobs*] izvirzīja secinājumu lietā *Denkavit Internationaal* u.c. 44. punktā un Tiesa pilnībā pārņēma šajā lietā pieņemtajā spriedumā un citās iepriekšējā zemsvītras piezīmē minētajās lietās. Tā atspoguļota arī 1998. gada 27. oktobra spriedumā lietā C-152/97 *AGAS* (*Recueil*, I-6553. lpp., 21. punkts) un 2002. gada 18. janvāra spriedumā lietā C-113/99 *P. P. Handelsgesellschaft* (*Recueil*, I-471. lpp., 21. punkts), kā arī "portugāļu sāgā", kas ietver 1999. gada 29. septembra spriedumu lietā C-56/98 *Modelo I* (*Recueil*, I-6427. lpp., 24. punkts), 2000. gada 21. septembra spriedumu lietā C-19/99 *Modelo II* (*Recueil*, I-7213. lpp., 24. punkts), 2000. gada 26. septembra spriedumu lietā C-134/99 *IGI* (*Recueil*, I-7717. lpp., 22. punkts) un 2001. gada 21. jūnija spriedumu lietā C-206/99 *SONAE* (*Recueil*, I-4679. lpp., 28. punkts).

15 — Šī lieta ir līdzīga lietai *Denkavit Internationaal* u.c., kurā tika izspriests jautājums par nodevu, kas nebija saistīta ar formalitātēm, kas attiecināmas uz kapitāla sabiedrībām to juridiskās formas dēļ, un kuru var iekasēt no fiziskas personas un juridisku personu gadījumā — no personālsabiedrības (25. un 26. punkts).

par notariālo dokumentu sastādīšanu Direktīvas piemērošanas jomā ietvertu darbību atļaušanai (spriedums lietās *Modelo I* un *Modelo II*) vai par statūtkapitāla palielinājuma ierakstīšanu valsts reģistrā (spriedums lietās *IGI* un *SONAE*), šajā lietā apstrīdētais maksājums neatbilst nevienam no minētajā tiesību normā paredzētajiem gadījumiem [16].

29. Pamata prāvā esošo prasītāju nostāju nepamato arī 11. pants, jo norāde uz darījumiem ar akcijām, obligācijām vai citiem tā paša tipa vērtspapīriem atbilstoši Direktīvas uzbūvei ir jāsaprot kā norāde uz darbībām, kas kalpo mērķim veidot sabiedrības kapitālu, nevis kādu citu darbību ar šādiem vērtspapīriem, kas, kā tas ir šajā gadījumā, nekādi nav saistīti ar šādu mērķi. Minētie prasītāji darbojas vērtspapīru tirgū, taču apstrīdētais maksājums tiem netiek uzlikts par darījumiem ar vērtspapīriem, kas būtu veikti nolūkā palielināt savu statūtkapitālu, bet gan tās valsts iestādes izdevumu segšanai, kam uzticēts uzraudzīt finanšu sektoru, kurā tie darbojas. Tā, piemēram, spriedumā iepriekš minētajā lietā *Dansk Sparinvenst* attiecībā uz ieguldījumu sabiedrību, kas bija emitējusi savus aktīvus apliecinošas apliecības, tā noteica, ka minētā darbība nedeva tiesības dalībvalstij (Dānijai) aplikt ieguldījumus ar nodokli, jo, netiekot nostiprinātam sabiedrības finansiālajam stāvoklim, tās stāvoklis bija vienāds gan pirms, gan pēc emisijas.

30. Spriedumā lietā *FECSA* un *ACESA* [17] tā atzīmēja, ka saskaņā ar Direktīvas 11. panta b) apakšpunktu ar nodokli ir apliekama ar obligāciju emisiju nodrošināta aizdevuma atmaksa "kā vispārēja kapitāla piesaistes darbība" (18. punkts).

31. Visbeidzot, nesenajā 2004. gada 15. jūlija spriedumā lietā, Komisija/Beļģija [18], atsaukdamās uz ģenerāladvokāta Ticano [*Tizzano*] secinājumu 14. punktā izklāstītājiem apsvērumiem, tā atkārtoja iepriekšējo pēdiņās esošo citātu, lai atgādinātu par saikni, kurai jāpastāv starp darbībām ar vērtspapīriem un kapitāla piesaistīšanu (32. punkts). Balstoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, Tiesa 40. punktā norādīja, ka 11. panta a) apakšpunktā esot aizliegts ar nodokli aplikt biržas darījumus ar jauniem vērtspapīriem "kas izdoti sabiedrības vai ieguldījumu fonda dibināšanai vai kapitāla palielināšanas, vai aizdevuma piešķiršanas rezultātā".

16 — Šīs pamata lietas apstākļi ir līdzīgi tiem, kas bija 1997. gada 11. decembra lietā C-8/96 *Locamion* (*Recueil*, I-7055. lpp.), kuras spriedumā Tiesa noteica, ka Direktīva neiestājas pret tādu nodevu kā automašīnu reģistrācijas nodeva, jo ar to neapliek to ieguldīšanu kapitāla sabiedrībās, bet gan drīzāk to izmantošanu satiksmē (31. punkts).

17 — 1998. gada 27. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-31/97 un C-32/97 (*Recueil*, I-6491. lpp.).

18 — Spriedums lietā C-415/02 , Krājums, I-7215. lpp.

32. Kopsavilkumā jāsecina, ka tāds maksājums kā pamata prāvā aplūkotais neietilpst Direktīvas piemērošanas jomā, un tādēļ pret tā iekasēšanu Kopienu tiesības neiestājas.

33. Uzskatu par apsveicamiem prasītāju šajā prejudiciālajā tiesvedībā veltītos pūliņus, lai pārliecinātu Tiesu par pretējo, tomēr viņu neatlaidīgie pūliņi ir veltīgi. Faktiski, lai gan maksājums, ko *AFM* iekasē no *Optiver* u.c., neapšaubāmi ir nodoklis — neviens to neapstrīd —, tomēr ar nodokli apliekamā darbība neietilpst nevienā no 11. pantā uzskaitītajiem gadījumiem, jo, kā esmu norādījis, šādi tiesiski darījumi tiek aplikti ar kapitāla nodokli un tādējādi nevar tikt aplikti ar nevienu citu tāpēc, ka tie kalpo par līdzekli "kapitāla piesaistīšanai", kura aplikšana ar vienotu un saskaņotu netiešu nodokli ir Direktīvas mērķis.

34. Salīdzinot 12. pantu ar 10. un 11. pantu, redzams, ka tajā noteiktās atkāpes, kas jāinterpretē sašaurināti, tiek pamatotas ar to, ka ar nodokļiem tiek aplikti tiesiski darījumi, kas nav nedz kapitāla piesaistīšana, nedz sekmē sabiedrību finansiālā stāvokļa nostiprināšanu, lai arī būdamas saistītas ar šo mērķu sasniegšanu. Tā to uzskatīja Tiesa, jautājumā par 12. panta 1. punkta e) apakšpunktu ("nodokļ[i], ko maksā kā algu vai samaksu") noteikdama, ka ar tiem domāti "maksājumi, ko iekasē kā atlīdzību par tādām likumā paredzētajām vispārējām interesēm atbilstošām darbībām kā, piemēram, kapitāla sabiedrību reģistrācija" un ko "aprēķina atkarībā no" sniegtā pakalpojuma "izmaksām" (spriedums lietā *Ponente Carni* un *Cispadana Costruzioni*), neliedzot nemainīgas likmes maksājumu noteikšanu uz ierobežotu laiku, ar noteikumu, ka to apmērs nepārsniedz pakalpojuma vidējās izmaksas (spriedums lietā *Fantask* u.c.).

35. Šajā ziņā piemērs rodams spriedumā lietā *Immobiliare SIF*, no kura izriet, ka 12. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto nodokļu, ar ko apliek nekustamo īpašumu vai uzņēmuma aktīvu pārvedumu, uzlikšanas pamats nav to ieguldīšana kapitāla sabiedrībā (30. punkts), bet gan tas, ka šādā nolūkā tos iekasē atbilstoši vispārīgiem un objektīviem kritērijiem (34. punkts). Tādējādi šī tiesību norma ļauj dalībvalstīm šāda kapitālieguldījuma gadījumā papildus Direktīvā saskaņotajai maksai iekasēt nodokļus, kuru apliekamā darbība ir saistīta ar minētajiem tiesiskajiem darījumiem (35. punkts).

36. To pašu iemeslu dēļ spriedumā lietā *FECSA* un *ACESA* tā atzina, ka ar Direktīvu nav saderīga Spānijā noteiktā nodokļa iekasēšana par notariāli apliecinātām tiesiskajām darbībām saistībā ar tāda aizdevuma atmaksu, kas nodrošināts ar obligāciju emisiju, proti, darījumu, kas minēts 11. panta b) apakšpunktā un nevar tikt iekļauts 12. panta 1. punkta d) apakšpunktā ("nodokļ[i] par hipotēku vai citu apgrūtinājumu uz zemi vai citiem īpašumiem nodibināšanu, reģistrāciju vai atmaksāšanu"), jo tas ir savrups finanšu darījums, ar kuru tiek vairotas sabiedrības finansiālās iespējas un kas atšķiras no hipotēkas nostiprinājuma vienkāršas dzēšanas, ko veic, lai nodrošinātu

no aizdevuma izrietošās saistības (24. punkts).

37. Direktīva attiecas uz darījumiem ar vērtspapīriem, ja vien kapitāla sabiedrība tos veic nolūkā piesaistīt kapitālu, un tādēļ tos var aplikt vienīgi ar kapitāla nodokli. Interpretācija, ko *Optiver* u.c. atbalsta attiecībā pret pārējiem dalībniekiem, kas iestājušies lietā, novestu pie tā, ka šā veida tiesiskie darījumi netiktu aplikti ne ar kādu nodokli ne gadījumā, ja tos neveiktu kapitāla sabiedrība, ne gadījumā, ja, tai tos veicot, tie nebūtu saistīti ar aktīvu piesaistīšanu vai pārvešanu. Savos rakstveida apsvērumos Komisija ļoti labi skaidro, ka, atbalstot nostāju, ko ieņem pamata prāvā esošie prasītāji, kuru vienīgais darbības mērķis — cik zināms — ir tirgoties ar vērtspapīriem, tiktu radīts vispārējs atbrīvojums, kas būtu pretrunā Kopienu likumdevēja pieticīgajai vēlmei saskaņot netiešos nodokļus, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai, lai šādi novērstu dubultu aplikšanu ar nodokļiem.

V — Secinājumi

38. Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, piedāvāju Tiesai uz *Rechtbank te Rotterdam* uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

"Padomes 1969. gada 17. jūlija Direktīva 69/335/EEK par netiešajiem nodokļiem, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai, neiestājas pret to, ka atļauju darboties vērtspapīru tirgū saņēmušiem uzņēmumiem dalībvalstis uzliek ikgadēju maksājumu, ko aprēķina atkarībā no bruto ienākumiem, kas gūti no šīs darbības, un kas paredzēts to izmaksu segšanai, kas saistībā ar uzdevumu pildīšanu rodas valsts iestādei, kam uzticēts uzraudzīt minēto tirgu."